

ΤΟ

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ (ΤΜΗΜΑ Β΄ ΔΙΑΚΟΠΩΝ)**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 26 Ιουλίου 2019, με δικαστή την Αναστασία Φαρμάκη, Πρωτοδίκη Δ.Δ. και γραμματέα

για να δικάσει την αγωγή, με χρονολογία κατάθεσης 25.6.2018,

του Π.Ασ., κατοίκου Αθηνών,

κατά του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (ΕΦΚΑ), το οποίο εκπροσωπείται από τον Διοικητή του και παραστάθηκε με

Κατά τη συζήτηση, ο διάδικος που παραστάθηκε ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του και ζήτησε όσα αναφέρονται στα πρακτικά.

Αφού μελέτησε τη δικογραφία

Σκέφθηκε κατά το νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αγωγή, για την οποία καταβλήθηκε το αναλογούν τέλος δικαστικού ενσήμου για το πέραν των 6.000,00 ευρώ διεκδικούμενο ποσό των (βλ. το ηλεκτρονικό δικαστικό ένσημο), ως εκ του αντικειμένου της, κατ' άρθρο 274 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ΚΔΔ, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999, ΦΕΚ Α' 97), ζητείται, παραδεκτώς, να υποχρεωθεί το εναγόμενο Ταμείο, με την κήρυξη προσωρινώς εκτελεστής της απόφασης που θα εκδοθεί, να καταβάλει στον ενάγοντα, συνταξιούχο του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του ΕΦΚΑ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, το ποσό των 6.364,61 ευρώ, ως αποζημίωση, κατ' άρθρα 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη αυτή από τις παράνομες περικοπές που επιβλήθηκαν στη σύνταξη γήρατος που έλαβε αρχικά από το νπδδ με την επωνυμία «Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων» (ΕΤΑΑ - Τομέας Ασφάλισης Νομικών) και, στη συνέχεια, από τον ΕΦΚΑ (ως καθολικό διάδοχο από 1.1.2017 του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του Τομέα Ασφάλισης Νομικών δυνάμει του άρθρου 53 παρ. 1 περ. Γα υπό γγ' του ν. 4387/2016, ΦΕΚ Α' 85), κατά τα ειδικότερα, για κάθε περικοπή - μείωση, αναφερόμενα στην αγωγή του χρονικά διαστήματα, εντός της περιόδου από 1.7.2015 έως 30.6.2018, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 38 του ν. 3863/2010, του άρθρου 6 του ν. 4051/2012 και του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.5 του ν. 4093/2012 .

2. Επειδή, όπως έχει κριθεί (βλ. ΣτΕ Ολομ. 2287 - 2290/2015) από τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 4 παρ. 1 και 5, 22 παρ. 5, 25 παρ. 1 και 4 και 106 παρ. 1 του Συντάγματος συνάγονται τα εξής: Το Σύνταγμα, με το άρθρο 22 παρ. 5, κατοχυρώνει τον θεσμό της κοινωνικής ασφάλισης των εργαζομένων και ανάγει τη μέριμνα για την προαγωγή του σε σκοπό του Κράτους. Βασικό περιεχόμενο της εν λόγω ασφάλισης αποτελεί η, έναντι καταβολής εισφοράς, προστασία του ασφαλισμένου από την επέλευση κινδύνων (γήρας, ασθένεια, αναπηρία κ.λπ.) οι οποίοι αναιρούν την ικανότητά του να εργάζεται (ασφαλιστικοί κίνδυνοι), και, συνακολούθως, τείνουν να υποβαθμίσουν τις συνθήκες διαβίωσής του. [Οι ανωτέρω καταστάσεις (γήρας, ασθένεια, αναπηρία) - ασυνδέτως, όμως, προς την παροχή εργασίας και την καταβολή εισφοράς- αποτελούν, μεταξύ άλλων, και περιπτώσεις που, κατά το άρθρο 21 παρ. 1, 2, 3 και 6 του Συντάγματος, επιβάλλουν στο Κράτος την παροχή διακεκριμένης μορφής κοινωνικής προστασίας, υπό μορφή παροχών σε χρήμα ή σε είδος, προς συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού, με σκοπό την εξασφάλιση στοιχειώδους επιπέδου αξιοπρεπούς, κατά το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος, διαβίωσης («κοινωνική πρόνοια»)]. Εφόσον επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος, ο ασφαλισμένος παύει να καταβάλλει εισφορές και αποκτά, κατ' αρχήν, αξίωση έναντι του ασφαλιστικού φορέα να του χορηγήσει παροχή, η οποία, χωρίς να απαιτείται να αντιστοιχεί ευθέως σε καταβληθείσες εισφορές του ή να αντισταθμίζει πλήρως την απώλεια του εισοδήματός του, πρέπει να είναι ικανή να του εξασφαλίσει ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης, όσο το δυνατόν εγγύτερο προς εκείνο που είχε κατακτήσει κατά την διάρκεια του εργασιακού του βίου. Πέραν του ανωτέρω δημοσίου σκοπού, μέσω του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης, εκδηλώνεται - όπως και μέσω της κοινωνικής πρόνοιας - η κοινωνική αλληλεγγύη και ασκείται κοινωνική πολιτική, ειδικότερα δε, αναδιανομή εισοδήματος με σκοπό την άμβλυνση κοινωνικών αντιθέσεων και ανισοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, δεν κατοχυρώνεται συνταγματικώς στην κοινωνική ασφάλιση η ευθεία αναλογία (αμιγής ανταποδοτικότητα) μεταξύ εισφορών και παροχών (βλ. ΣτΕ Ολομ. 3487/2008 κ.αλ.), επιτρέπονται δε η θέσπιση ανωτάτου ορίου παροχών, η απονομή σύνταξης επί εργατικού ατυχήματος ανεξαρτήτως καταβολής εισφορών ή η μη χορήγηση σύνταξης, παρά την καταβολή εισφορών, σε περίπτωση μη θεμελίωσης του ασφαλιστικού δικαιώματος. Ενόψει των ανωτέρω και, ιδιαιτέρως, του προπεριγραφέντος δημοσίου σκοπού (διασφάλιση στους εργαζομένους ικανοποιητικού επιπέδου διαβίωσης εγγύς εκείνου που είχαν κατά τον εργασιακό τους βίο), δικαιολογείται, κατά το άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος, η κατοχύρωση από τον νομοθέτη της κοινωνικής ασφάλισης ως υποχρεωτικής (με θέσπιση υποχρέωσης καταβολής ασφαλιστικών εισφορών) και,

εντεύθεν, η παροχή αυτής αποκλειστικώς από το κράτος ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (βλ. ΑΕΔ 87/1997, ΣτΕ 5024/1987 Ολομ., 2690, 2692/1993 Ολομ., 3096-3101/2001 Ολομ.). Η ανάθεση, με την ως άνω συνταγματική διάταξη, της υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης, τόσο της κύριας όσο και της επικουρικής, σε δημόσιους φορείς (κράτος ή νπδδ) έγινε για λόγους δημοσίου συμφέροντος και, ειδικότερα, ως εγγύηση προς όσους υποχρεωτικώς ασφαλίζονται ή καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές έναντι των επιχειρηματικών κινδύνων που συνδέονται με την άσκηση της ασφαλιστικής λειτουργίας από ιδιωτικούς φορείς (βλ. ΑΕΔ 87/1997, ΣτΕ 5024/1987 Ολομ.). Εξάλλου, η κρατική μέριμνα για την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση (κύρια και επικουρική) δεν εξαντλείται στην ίδρυση από το κράτος των οικείων δημοσίων φορέων, στον ορισμό των διοικούντων αυτούς οργάνων, στην άσκηση εποπτείας της δραστηριότητάς τους και της διαχείρισης της περιουσίας τους και στην θέσπιση των σχετικών κανόνων, αλλά περιλαμβάνει και τη μέριμνα για την προστασία του ασφαλιστικού τους κεφαλαίου, δηλαδή για τη βιωσιμότητά τους χάριν και των επόμενων γενεών, μέριμνα η οποία εκδηλώνεται, μεταξύ άλλων, με την θέσπιση ρυθμίσεων για την προστασία και την αξιοποίηση της περιουσίας τους και την επωφελή διαχείριση των αποθεματικών τους, με τον καθορισμό εκάστοτε των οικείων συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων, με την πρόβλεψη κοινωνικών πόρων, και, κυρίως, με την απευθείας συμμετοχή στην χρηματοδότηση των εν λόγω φορέων μέσω του κρατικού προϋπολογισμού. Και τούτο διότι, εφόσον καθιερώνει υποχρέωση των εργαζομένων και των εργοδοτών τους να καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές, το κράτος, ως εγγυητής, οφείλει να διασφαλίζει την επάρκεια των παροχών και τη βιωσιμότητα των οικείων ασφαλιστικών οργανισμών (η οποία, κατά τα ανωτέρω, δεν συναρτάται, αποκλειστικώς ή προεχόντως, με το ύψος των εισφορών), φέρει δε την κύρια ευθύνη για την κάλυψη των ελλειμμάτων τους (βλ. γνωμοδότηση ολομέλειας Ελεγκτικού Συνεδρίου 24-6-2010). [Ήδη, τακτική συμμετοχή του κράτους στη χρηματοδότηση των οργανισμών υποχρεωτικής κύριας ασφάλισης προβλέπεται με το άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 2084/1992 (Α' 165)]. Το ύψος της κρατικής συμμετοχής στην χρηματοδότηση των φορέων της υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης - συμμετοχής η οποία πρέπει να είναι επαρκής για την εξυπηρέτηση των προεκτεθέντων συνταγματικώς επιβεβλημένων σκοπών (επάρκεια παροχών προς διασφάλιση ικανοποιητικού κατά τα ανωτέρω επιπέδου διαβίωσης και διασφάλιση της βιωσιμότητας του οικείου ασφαλιστικού φορέα) - προσδιορίζεται εκάστοτε από τον κρατικό προϋπολογισμό, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων του Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού (ν. 2362/1995, Α' 247) περί μεταφοράς πιστώσεων (άρθρο

15 παρ. 3-5, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 του ν. 3871/2010, Α' 141, ήδη δε άρθρο 71 παρ. 2-5 του ν. 4270/2014, Α' 143) και περί συμπληρωματικών προϋπολογισμών (άρθρο 8Α του ν. 2362/1995, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 3871/2010, ήδη δε άρθρο 60 του ν. 4270/2014). Όταν, όμως, σε περιπτώσεις εξαιρετικώς δυσμενών δημοσιονομικών συνθηκών, προκύπτει αιτιολογημένως ότι το κράτος αδυνατεί να παράσχει επαρκή, κατά τα ως άνω, χρηματοδότηση στους ασφαλιστικούς οργανισμούς και ότι δεν υφίσταται δυνατότητα διασφάλισης της βιωσιμότητας αυτών με άλλα μέσα (τροποποίηση συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων, αποτελεσματικότερη διαχείριση αποθεματικών και περιουσίας, πρόβλεψη κοινωνικών πόρων, αύξηση ασφαλιστικών εισφορών), δεν αποκλείεται, κατά το άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος, στο πλαίσιο της υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης, η επέμβαση του νομοθέτη για την μείωση και των απονεμηθειών ακόμη συντάξεων, εφεξής. Σε τέτοιες, άλλωστε, εξαιρετικές περιπτώσεις, ο νομοθέτης μπορεί, καταρχήν, να θεσπίζει για την περιστολή των δημοσίων δαπανών (μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι δαπάνες χρηματοδότησης των φορέων υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης), μέτρα που συνεπάγονται σοβαρή οικονομική επιβάρυνση μεγάλων κατηγοριών του πληθυσμού, όπως είναι η μείωση των συντάξεων όσων συνταξιοδοτούνται από το δημόσιο ή από χρηματοδοτούμενους από αυτό ασφαλιστικούς οργανισμούς, λόγω της άμεσης εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας των μέτρων αυτών για τον περιορισμό του δημοσίου ελλείμματος. Και στις εξαιρετικές, όμως, αυτές περιπτώσεις, η δυνατότητα του νομοθέτη να περικόπτει τις ασφαλιστικές παροχές δεν είναι απεριόριστη, αλλά οριοθετείται κατά πρώτον από τις αρχές της κοινωνικής αλληλεγγύης (άρθρο 25 παρ. 4 του Συντάγματος) και της ισότητας στα δημόσια βάρη (άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος), οι οποίες επιτάσσουν να κατανέμεται εξίσου το βάρος της δημοσιονομικής προσαρμογής μεταξύ όλων των πολιτών, καθώς και από την αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος), συμφώνως προς την οποία το συγκεκριμένο μέτρο πρέπει να είναι πράγματι πρόσφορο και αναγκαίο για την αντιμετώπιση του προβλήματος (πρβλ. ΣτΕ 2192-2196/2014 Ολομ.). Σε κάθε δε περίπτωση, η περικοπή των συντάξεων δεν μπορεί να παραβιάζει αυτό που αποτελεί, κατά τα ανωτέρω, τον συνταγματικό πυρήνα του κοινωνικοασφαλιστικού δικαιώματος, τη χορήγηση, δηλαδή, στον συνταξιούχο παροχών τέτοιων που να του επιτρέπουν να διαβιώνει με αξιοπρέπεια, εξασφαλίζοντας τους όρους όχι μόνον της φυσικής του υπόστασης (διατροφή, ένδυση, στέγαση, βασικά οικιακά αγαθά, θέρμανση, υγιεινή και ιατρική περίθαλψη όλων των βαθμίδων), αλλά και της συμμετοχής του στην κοινωνική

ζωή με τρόπο που δεν αφίσταται, πάντως, ουσιωδώς από τις αντίστοιχες συνθήκες του εργασιακού του βίου (πρβλ. απόφαση του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου της Γερμανίας της 9-2-2010, -1 BvL 1/09-, -1 BvL 3/09-, -1 BvL 4/09-, ιδίως Rn. 135). Προκειμένου, εξάλλου, να ανταποκριθεί στις εν λόγω δεσμεύσεις του και να μην υπερβεί τα όρια που χαράσσει το Σύνταγμα, ο νομοθέτης, όταν λαμβάνει μέτρα συνιστάμενα, κατά τα ανωτέρω, σε περικοπή συνταξιοδοτικών παροχών, οφείλει, ενόψει και της γενικότερης υποχρέωσής του για «προγραμματισμό και συντονισμό της οικονομικής δραστηριότητας για την εδραίωση της κοινωνικής ειρήνης» (άρθρο 106 παρ. 1 του Συντάγματος), να έχει προβεί σε ειδική, εμπειριστατωμένη και επιστημονικώς τεκμηριωμένη μελέτη, από την οποία να προκύπτει αφενός μεν ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι πράγματι πρόσφορα αλλά και αναγκαία για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος βιωσιμότητας των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, ενόψει και των παραγόντων που το προκάλεσαν, έτσι ώστε η λήψη των μέτρων αυτών να είναι σύμφωνη με τις ως άνω συνταγματικές αρχές της αναλογικότητας και της ισότητας στα δημόσια βάρη, αφετέρου δε ότι οι επιπτώσεις από τα μέτρα αυτά στο βιοτικό επίπεδο των πληττόμενων προσώπων, συνδυαζόμενες με άλλα τυχόν ληφθέντα μέτρα (φορολογικά κ.αλ.), αλλά και με το σύνολο των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών της δεδομένης συγκυρίας, δεν έχουν, αθροιστικώς λαμβανόμενες, αποτέλεσμα τέτοιο που να οδηγεί σε ανεπίτρεπτη, κατά τα προεκτεθέντα, παραβίαση του πυρήνα του συνταγματικού δικαιώματος σε κοινωνική ασφάλιση. Με δεδομένο, άλλωστε, τον κατ' εξοχήν πολύπλοκο και τεχνικό χαρακτήρα των σχετικών ζητημάτων, η έλλειψη τέτοιας μελέτης, και μάλιστα διατυπωμένης με τρόπο κατανοητό και ελέγξιμο από τον δικαστή κατά τις βασικές της θέσεις, θα καθιστούσε κατ' ουσίαν ανέφικτο τον δικαστικό έλεγχο των οικείων νομοθετικών μέτρων από τις ανωτέρω συνταγματικές απόψεις. Έλεγχος, ο οποίος ναι μεν δεν εκτείνεται στην ορθότητα των πολιτικών εκτιμήσεων και επιλογών, οφείλει όμως, ως προς το αντικείμενό του, την τήρηση δηλαδή των συνταγματικών υποχρεώσεων του νομοθέτη, να ασκείται με ουσιαστικό και αποτελεσματικό τρόπο. Παρεκκλίσεις ως προς την αναγκαιότητα της ύπαρξης ή ως προς το περιεχόμενο της ανωτέρω μελέτης θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν μόνον σε ακραίες περιπτώσεις, όταν συντρέχει άμεση απειλή κατάρρευσης της οικονομίας της Χώρας και τα συγκεκριμένα μέτρα λαμβάνονται κατεπειγόντως για την αποτροπή του κινδύνου. Σε τέτοιες περιπτώσεις θα μπορούσε, από την φύση του πράγματος, να είναι σε πρώτη φάση αρκετή η αιτιολογημένη εκτίμηση του νομοθέτη για την ύπαρξη, την σοβαρότητα και τον άμεσο χαρακτήρα της απειλής, καθώς και για την ανάγκη, ενόψει των περιστάσεων, να ληφθούν

τα συγκεκριμένα μέτρα για την άμεση αντιμετώπιση της κατάστασης. Και τούτο, όμως, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα δεν παρίστανται προδήλως απρόσφορα ή μη αναγκαία και ότι δεν υφίστανται σοβαρές ενδείξεις ότι υπερβαίνουν το όριο θυσίας των θιγομένων από αυτά, πάντως δε, ενόσω εξακολουθεί να συντρέχει στην ίδια ένταση ο κατεπείγων λόγος που υπαγόρευσε την επιβολή τους.

3. Επειδή, το άρθρο 38 του ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (ΦΕΚ Α' 115), όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με τα άρθρα 138 παρ. Β περίπτ. 10 του ν. 4052/2012 (ΦΕΚ Α' 41), 30 παρ. 3 του ν. 4075/2012 (ΦΕΚ Α' 89) και 29 παρ. 2 του ν. 4325/2015 (ΦΕΚ Α' 47), η παρ. 3 με το άρθρο 37 παρ. 2α του ν. 3996/2011 (ΦΕΚ Α' 170), η δε παρ. 7 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 29 παρ. 3 του ως άνω ν. 4325/2015, ορίζει τα εξής: «1. Από 1.8.2010 θεσπίζεται Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ) το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'). Σκοπός του Λογαριασμού είναι η κάλυψη ελλειμμάτων των Κλάδων Κύριας Σύνταξης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης έως 31.12.2018, καθώς και η χρηματοδότηση του Προγράμματος “Πρόγραμμα κατ’ οίκον φροντίδας συνταξιούχων”. 2. Η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων παρακρατείται μηνιαία κατά την καταβολή της σύνταξης από τις συντάξεις κύριας ασφάλισης των συνταξιούχων του Δημοσίου, ΝΑΤ και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.) αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, υπολογίζεται στο συνολικό ποσό της σύνταξης και καθορίζεται ως εξής: α. Για συντάξεις από 1.400,01 € έως 1.700,00 €, ποσοστό 3% β. Για συντάξεις από 1.700,01 € έως 2.000,00 €, ποσοστό 4% γ. Για συντάξεις από 2.000,01 € έως 2.300,00 €, ποσοστό 5% δ. Για συντάξεις από 2.300,01 € έως 2.600,00 €, ποσοστό 6% ε. Για συντάξεις από 2.600,01 € έως 2.900,00 €, ποσοστό 7% στ. Για συντάξεις από 2.900,01 € έως 3.200,00 €, ποσοστό 8% ζ. Για συντάξεις από 3.200,01 € έως 3.500,00 €, ποσοστό 9% η. Για συντάξεις από 3.500,01 € και άνω, ποσοστό 10%. 3. α. Για την πρώτη κατηγορία το ποσό της σύνταξης μετά την παρακράτηση της εισφοράς δεν μπορεί να υπολείπεται των χιλίων τετρακοσίων ευρώ (1.400 €). β. ... γ. Εξαιρούνται της παρακράτησης της Ειδικής Εισφοράς οι συνταξιούχοι που λαμβάνουν το εξωϊδρυματικό επίδομα του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α' 68), όπως ισχύει, καθώς και οι συνταξιούχοι της παρ. 3 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981, όπως ισχύει, και της παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 2084/1992 (Α' 165), που λαμβάνουν προσαύξηση της κύριας σύνταξης τους λόγω απόλυτης αναπηρίας. δ. ... ε. ... 4. Τα ποσά

που παρακρατούνται με ευθύνη του Δημοσίου, του ΝΑΤ και των Φ.Κ.Α. αποδίδονται στο Λογαριασμό του ΑΚΑΓΕ το αργότερο μέχρι το τέλος του επομένου, από την παρακράτηση, μήνα. 5. Η οικονομική και λογιστική λειτουργία του Λογαριασμού της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων είναι η ίδια με αυτή που ισχύει για το Α.Κ.Α.Γ.Ε.. Τα κεφάλαια του Λογαριασμού επενδύονται στο Κοινό Κεφάλαιο Τραπέζης Ελλάδος. 6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται: α) η διαδικασία απόδοσης της εισφοράς στο Λογαριασμό και β) η διαδικασία μεταφοράς των ποσών στους Φ.Κ.Α.. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το ύψος του ποσού που απαιτείται κάθε φορά για κάλυψη του ελλείμματος του κλάδου κύριας σύνταξης. 7. Μετά την 1.1.2019 τα ποσά της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων μεταφέρονται στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΑΚΑΓΕ) και αποτελούν έσοδό του. 8. ...». Ακολούθως, το άρθρο 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011 (Α' 152) όρισε, μεταξύ άλλων, ότι από 1-8-2011, τα ποσοστά των περιπτώσεων (β) έως και (η) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 αναπροσαρμόζονται σε 6%, 7%, 9%, 10%, 12%, 13% και 14% αντιστοίχως. Στην αιτιολογική δε έκθεση του ν. 3863/2010, ειδικώς ως προς το ως άνω άρθρο 38, αναφέρεται ότι: «...η επιβολή ειδικής εισφοράς υπό μορφή περιορισμού σε ορισμένου ύψους συντάξεις στοχεύει να εξομαλύνει τις δημοσιονομικές υπερβάσεις από τις οποίες μαστίζεται ο Κρατικός Προϋπολογισμός όσον αφορά τους ΦΚΑ με την σε τακτά χρονικά διαστήματα κάλυψη των ελλειμμάτων τους, χωρίς να θίγεται η περιουσιακή κατάσταση εκάστου δικαιούχου, αφού, τελικώς, αυτός θα είναι ο αποδέκτης της σχετικής ωφέλειας, η οποία θα συντελέσει στην αύξηση ή και στη διατήρηση σε όσο το δυνατό μεγαλύτερο ύψος της σύνταξης που λαμβάνει (μελλοντική ανταποδοτικότητα του συστήματος) ... η Ε.Α.Σ. επιβάλλεται με κριτήρια κοινωνικής δικαιοσύνης και δίκαιης κατανομής των βαρών. Επιβάλλεται δε, προκειμένου και οι συνταξιούχοι στους οποίους καταβάλλεται μια ικανοποιητική σύνταξη να συμβάλλουν και αυτοί στην μεγάλη προσπάθεια για την αντιμετώπιση των τεράστιων δημοσιονομικών προβλημάτων της χώρας αλλά κυρίως και στην διάσωση του ασφαλιστικού συστήματος, με την λήψη μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής που στόχο έχουν να διαφυλάξουν τα ασφαλιστικά κεφάλαια αλλά να διασφαλίσουν και για το μέλλον την ομαλή και έγκαιρη καταβολή των συντάξεων ...».

4. Επειδή, περαιτέρω, στο άρθρο 6 του ν. 4051/2012 «Ρυθμίσεις συνταξιοδοτικού περιεχομένου και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις εφαρμογής του Μνημονίου Συνεννόησης του ν. 4046/2012» (ΦΕΚ Α' 40) ορίζεται ότι: «1. Τα ποσά της μηνιαίας κύριας σύνταξης που υπερβαίνουν τα χίλια τριακόσια (1.300) ευρώ και καταβάλλονται από την Τράπεζα

της Ελλάδος, καθώς και τους λοιπούς φορείς κύριας Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μειώνονται κατά 12% από 1.1.2012. Η μείωση αυτή καταλαμβάνει και το 50% του συνολικού ποσού κύριας και επικουρικής σύνταξης που χορηγείται από το ΕΤΑΤ και το ΕΤΕΑΜ σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος. Για τη μείωση λαμβάνεται υπόψη το ποσό της καταβλητέας την 1.1.2012 κύριας σύνταξης. Το ποσό της κύριας σύνταξης μετά και την παραπάνω μείωση της παραγράφου αυτής δεν μπορεί να υπολείπεται των χιλίων τριακοσίων (1.300) ευρώ. ... 2. ... 4. Οι αναδρομικές μειώσεις των παραγράφων 1 και 2 παρακρατούνται σε 8 ισόποσες μηνιαίες δόσεις αρχής γενομένης από τη σύνταξη Μαΐου 2012. 5. Τα ποσά των μειώσεων των συντάξεων του άρθρου αυτού αποτελούν έσοδα του φορέα από τον οποίο καταβάλλεται η σύνταξη. 6. ...». Σχετικώς με τις εν λόγω ρυθμίσεις στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4051/2012 - η οποία ουδόλως αναφέρεται στις περικοπές συντάξεων που είχαν επιβληθεί τέσσερις (4) μήνες νωρίτερα με το άρθρο 2 του ν. 4024/2011 (ΦΕΕΚ Α' 226) - εκτίθενται τα ακόλουθα: «Η Πολιτεία, μετά την ψήφιση των ν. 3845/2010 (Α' 65) και ν. 4046/2012 (Α' 28), έχει αναλάβει την υποχρέωση της λήψης συγκεκριμένων μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής, προκειμένου, μεταξύ άλλων, για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό και πέραν του θεσμού της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του ν. 3863/2010, όπως αυτό ισχύει και των πρόσθετων εισφορών των παραγράφων 11-13, του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152), προτείνεται το παρόν άρθρο, με το οποίο επέρχονται περαιτέρω μειώσεις στο ποσό των κύριων και επικουρικών συντάξεων που υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο ύψος, λόγω των δημοσιονομικών αναγκών της χώρας και της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης συγκεκριμένων ασφαλιστικών φορέων...».

5. Επειδή, εξάλλου, το άρθρο πρώτο παράγραφος ΙΑ του ν. 4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (ΦΕΚ Α' 222), όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε από το άρθρο 34 παρ. 4 του ν. 4111/2013 (ΦΚ Α' 18), με έναρξη ισχύος, συμφώνως προς το άρθρο 49 παρ. 4 του ίδιου νόμου, από 5.12.2012, προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι: «ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΑ.5 ... 1. Από 1.1.2013 η μηνιαία σύνταξη ή το άθροισμα των μηνιαίων συντάξεων άνω των 1.000,00 ευρώ από οποιαδήποτε πηγή και για οποιαδήποτε αιτία μειώνονται ως εξής: α. Ποσό σύνταξης ή αθροίσματος άνω των 1.000,01 ευρώ και έως 1.500,00 ευρώ μειώνεται στο σύνολο του ποσού κατά 5% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να

υπολείπεται των 1.000,01 ευρώ. β. Ποσό σύνταξης ή αθροίσματος από 1.500,01 ευρώ έως 2.000,00 ευρώ μειώνεται στο σύνολο του ποσού κατά 10% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.425,01 ευρώ. γ. Ποσό σύνταξης ή αθροίσματος από 2.000,01 ευρώ έως 3.000,00 ευρώ μειώνεται κατά ποσοστό 15% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.800,01 ευρώ. δ. Ποσό σύνταξης ή συντάξεων από 3.000,00 ευρώ και άνω μειώνεται κατά ποσοστό 20% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 2.550,01 ευρώ. Στο ως άνω άθροισμα λαμβάνονται υπόψη τα μερίσματα, καθώς και κάθε είδους προσαυξήσεις. Επί του αθροίσματος αυτού το ποσό της μείωσης επιμερίζεται αναλογικά σε κάθε φορέα ή τομέα και αποτελεί έσοδο του οικείου ασφαλιστικού φορέα ή τομέα. Για τον υπολογισμό του ποσοστού της μείωσης λαμβάνεται υπόψη το καταβλητέο ποσό συντάξεως ή του ως άνω αθροίσματος την 31.12.2012 μετά τις μειώσεις και τις παρακρατήσεις της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων. Από τις ανωτέρω μειώσεις εξαιρούνται όσοι λαμβάνουν το μηνιαίο εξωιδρυματικό επίδομα των παρ. 1 και 2 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α' 68), όπως ισχύουν. 2. ... ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΑ.6. ... 1. ... 3. Από 1.1.2013 τα επιδόματα και δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδείας, που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη ή καταστατική διάταξη για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους όλων των φορέων και τομέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθώς και του ΟΓΑ, του ΝΑΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος καταργούνται ...». Σχετικώς με τις ρυθμίσεις αυτές, στην αιτιολογική έκθεση του τελευταίου αυτού νόμου -χωρίς καμία μνεία των προηγουμένως επιβληθεισών μειώσεων - αναφέρεται ότι η ανωτέρω μείωση συντάξεων «προκειμένου να είναι σε δικαιότερη βάση, γίνεται στο σύνολο της καταβαλλόμενης κύριας σύνταξης ή κύριων συντάξεων ή κύριας και επικουρικής σύνταξης ή μερίσματος που υπερβαίνουν τα 1000,00 ευρώ κατά μήνα. Η μείωση βαίνει αυξανόμενη, ανάλογα με το ύψος της σύνταξης ή των συντάξεων, προκειμένου τα βάρη να κατανέμονται ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα των συνταξιούχων». Περαιτέρω, όσον αφορά στις περικοπές των δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, στην ανωτέρω αιτιολογική έκθεση, εκτίθεται ότι «...οι νέες δημοσιονομικές ανάγκες απαιτούν την περαιτέρω μείωση των κρατικών δαπανών. Μεταξύ των άλλων μέτρων περιστολής των δημοσίων δαπανών κρίθηκε σκόπιμη και αναγκαία η περικοπή όλων των δώρων και του επιδόματος αδείας για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και όλους τους συνταξιούχους, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα όλων των φορέων

κοινωνικής ασφάλισης και η εξασφάλιση της μελλοντικής συνέχισης της καταβολής των παροχών στους δικαιούχους».

6. Επειδή, όπως έχει κριθεί (βλ. ΣτΕ Ολομ. 2287- 2290/2015), με την εμφάνιση της οξύτατης δημοσιονομικής κρίσης στις αρχές του 2010, ο νομοθέτης, εκτιμώντας ότι υφίστατο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης της οικονομίας και χρεοκοπίας της Χώρας και ότι ο μόνος τρόπος για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση ήταν η προσφυγή στην χρηματοδοτική υποστήριξη από τα κράτη της Ευρωζώνης και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, έλαβε, έναντι της υποστήριξης αυτής, κυριαρχικώς, σειρά μέτρων περιστολής των δημοσίων δαπανών, μεταξύ των οποίων και η διενέργεια περικοπών και μειώσεων συνταξιοδοτικών παροχών των συνταξιοδοτούμενων από τους φορείς υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης. Οι περικοπές και οι μειώσεις αυτές, οι οποίες ξεκίνησαν από τα επιδόματα εορτών των οργανισμών κύριας ασφάλισης (άρθρο τρίτο παρ. 10-14 του ν. 3845/2010) και συνεχίστηκαν σε σύντομο χρονικό διάστημα με την εισφορά αλληλεγγύης των συνταξιούχων κύριας ασφάλισης (άρθρο 38 του ν. 3863/2010) και την εν συνεχεία αναπροσαρμογή αυτής (άρθρο 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011), εντάσσονται στις δέσμες μέτρων που έχουν ως βάση τις προβλέψεις του πρώτου «Μνημονίου» και του πρώτου «Μεσοπροθέσμου Πλαισίου», και συνιστούν, κατά τα προεκτεθέντα, μέτρα «άμεσης απόδοσης» για την εξεύρεση πόρων προς αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης στην οποία βρέθηκε η Χώρα. Με τα δεδομένα αυτά, οι εν λόγω περικοπές, έχοντας αποφασιστεί υπό την πίεση των ως άνω όλως εξαιρετικών περιστάσεων, και επιβαλλόμενες κατά την εκτίμηση του νομοθέτη για την άμεση αντιμετώπιση της κρίσης, δεν παραβιάζουν τις προπαρατεθείσες συνταγματικές διατάξεις. Ειδικότερα, οι πιο πάνω περικοπές, ενόψει του ύψους και των εν γένει χαρακτηριστικών τους, καθώς και των συνθηκών υπό τις οποίες θεσπίστηκαν, ούτε στην αρχή της αναλογικότητας αντίκεινται, καθώς δεν παρίστανται, πάντως, απρόσφορες ή μη αναγκαίες να υπηρετήσουν τον δημόσιο σκοπό για τον οποίο επιβλήθηκαν, ούτε τον πυρήνα του δικαιώματος στην κοινωνική ασφάλιση προσβάλλουν, καθώς δεν υφίστανται σοβαρές ενδείξεις ότι θίγουν το εγγυημένο από το άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος, ελάχιστο επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης των συνταξιούχων. Ενόψει, άλλωστε, των ανωτέρω συνθηκών της θέσπισής τους, δεν απαιτούνταν, κατά τα προεκτεθέντα, περαιτέρω εκτίμηση των επιπτώσεών τους από τον νομοθέτη. Τέλος, δεν δύναται να γεννηθεί ζήτημα παραβίασης της αρχής της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, δεδομένου ότι τα ληφθέντα μέτρα επιβλήθηκαν, όπως αναφέρθηκε, ενόψει εκτάκτων και απροβλέπτων συνθηκών και είχαν επείγοντα χαρακτήρα. Κατόπιν αυτών, οι ανωτέρω διατάξεις, κατά το μέρος που με αυτές

επιβάλλονται οι εν λόγω περικοπές και μειώσεις, είναι, από των ανωτέρω απόψεων, συμβατές με το Σύνταγμα. Τούτο δε, ανεξαρτήτως αν οι νόμοι, στους οποίους εντάσσονται οι διατάξεις αυτές, ως προς άλλα ζητήματα -όπως είναι οι διαρθρωτικές μεταβολές του «νέου ασφαλιστικού συστήματος» ή ο χαρακτηρισμός των περικοπών ως εισφοράς εις βάρος συνταξιούχων υπέρ Ειδικών Λογαριασμών του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών- συνάδουν με τις προπαρατεθείσες συνταγματικές διατάξεις και αρχές περί κοινωνικής ασφάλισης. Τέλος, οι περικοπές που θεσπίστηκαν με τις διατάξεις των νόμων 3845/2010, 3863/2010, 3986/2011 και 4024/2011 δεν αντίκεινται ούτε στο άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, εφόσον, υπό τα ανωτέρω δεδομένα, δεν κλονίζεται η δίκαιη ισορροπία μεταξύ του γενικού συμφέροντος που τις υπαγόρευσε και των περιοριζομένων με αυτές περιουσιακών δικαιωμάτων.

7. Επειδή, όπως έχει επίσης κριθεί (βλ. ΣτΕ Ολομ. 2287 - 2288/2015), μετά τις διαδοχικές ως άνω περικοπές και μειώσεις, σε συνέχεια δε και προς εφαρμογή του εγκριθέντος κατά το έτος 2012 δεύτερου «Μνημονίου Συνεννόησης» (ν. 4046/2012), ακολούθησαν, κατά τα προεκτεθέντα, το ίδιο αυτό έτος, δύο ακόμη νομοθετήματα με αντικείμενο την περαιτέρω περιστολή κυρίων και επικουρικών συντάξεων: Ο ν. 4051/2012, με το άρθρο 6 του οποίου μειώθηκαν αναδρομικώς κατά 12%, όπως αναλυτικώς προαναφέρθηκε, οι κύριες συντάξεις που υπερβαίνουν τα 1.300 ευρώ και οι επικουρικές συντάξεις, με κλιμάκωση του ποσοστού μείωσης αναλόγως του ύψους αυτών και με κατοχύρωση κατώτατου ορίου 200 ευρώ, καθώς και ο ν. 4093/2012, με το άρθρο πρώτο του οποίου, αφενός μεν μειώθηκαν εκ νέου, σε ποσοστά από 5% έως και 20%, οι από οποιαδήποτε πηγή και για οποιαδήποτε αιτία συντάξεις, που υπερβαίνουν αθροιστικώς τα 1.000 ευρώ, αφετέρου δε καταργήθηκαν πλέον για όλους τους συνταξιούχους τα επιδόματα και δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα. Στις αιτιολογικές εκθέσεις των εν λόγω διατάξεων, όπως έχει εκτεθεί, δεν μνημονεύονται καθόλου οι προηγηθείσες περικοπές, η δε λήψη των νέων μέτρων αιτιολογείται με γενική αναφορά στις «δημοσιονομικές ανάγκες της χώρας», στην «δυσμενή οικονομική κατάσταση συγκεκριμένων ασφαλιστικών φορέων» και στην ανάγκη «να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα όλων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης...». Στο ανωτέρω, εξάλλου, δεύτερο Μνημόνιο προβλεπόταν σχετικώς ότι για «την πορεία δημοσιονομικής προσαρμογής του προγράμματος» και ενόψει «των συνεχών προβλημάτων της Ελλάδας με τη φορολογική συμμόρφωση», θα χρειαζόταν η λήψη «επιπρόσθετων μέτρων», ότι «το μεγαλύτερο μέρος της προσαρμογής θα επιτυγχανόταν μέσω περικοπών δαπανών

που θα αποσκοπούσαν στη μόνιμη μείωση του μεγέθους του κράτους», ότι «πολλές από αυτές τις περικοπές θα έπρεπε να αφορούν τις κοινωνικές μεταβιβάσεις», και ότι «η μεγάλη εναπομείνασα δημοσιονομική προσαρμογή θα έπρεπε κατ' ανάγκη να περιλαμβάνει περαιτέρω προσαρμογές των συντάξεων ... με τρόπο που να προστατεύονται οι χαμηλοσυνταξιούχοι ...». Οι τελευταίες ως άνω διατάξεις ψηφίστηκαν όταν είχε πλέον παρέλθει διετία από τον πρώτο αιφνιδιασμό της οικονομικής κρίσης και αφού εν τω μεταξύ είχαν σχεδιαστεί και ληφθεί τα βασικά μέτρα για την αντιμετώπισή της. Επομένως, κατά την επιχειρηθείσα με τις διατάξεις αυτές νέα, για πολλοστή φορά, περικοπή συνταξιοδοτικών παροχών της ίδιας ομάδας θυγομένων, ο νομοθέτης δεν δικαιολογείτο πλέον να προχωρήσει σε σχετικές ρυθμίσεις χωρίς ειδική έρευνα του αντικειμένου αυτών, αλλά όφειλε να προβεί σε εμπεριστατωμένη μελέτη, προκειμένου να διαπιστώσει και να αναδείξει τεκμηριωμένως ότι η λήψη των συγκεκριμένων μέτρων ήταν συμβατή με τις σχετικές συνταγματικές δεσμεύσεις, τις απορρέουσες, μεταξύ άλλων, από τον θεσμό της κοινωνικής ασφάλισης, τις αρχές της ισότητας και της αναλογικότητας και την προστασία της αξίας του ανθρώπου. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της μελέτης αυτής, όφειλε, κατ' αρχάς, ο νομοθέτης να προβεί σε συνολική εκτίμηση των παραγόντων που προκάλεσαν το πρόβλημα το οποίο επικαλείται ως προς τη βιωσιμότητα των ασφαλιστικών οργανισμών (και, μάλιστα, ενός εκάστου εξ αυτών, ενόψει της διοικητικής και οικονομικής τους αυτοτέλειας), και, ενόψει των παραγόντων αυτών - όπως είναι η μείωση της αξίας, μέσω του PSI (ν. 4050/2012), των διαθεσίμων κεφαλαίων των εν λόγω οργανισμών, κυρίως δε, η παρατεινόμενη ύφεση και η συνακόλουθη αύξηση της ανεργίας, στις οποίες ουσιωδώς συμβάλλει η πτώση του βιοτικού επιπέδου μεγάλων κατηγοριών του πληθυσμού συνεπεία μέτρων αντίστοιχων με τα επίδικα (μειώσεις συντάξεων) ή φορολογικών επιβαρύνσεων - να κρίνει για την προσφορότητα των επίδικων αυτών μέτρων. Τούτο δε ενόψει και της διαπίστωσής του ότι τα αντίστοιχα μέτρα που είχε λάβει μέχρι τότε (μειώσεις συντάξεων και μισθών) δεν είχαν αποδώσει τα αναμενόμενα και ότι η οικονομική ύφεση είχε ενταθεί με ρυθμούς που είχαν ανατρέψει τις αρχικές προβλέψεις. Ακόμη δε και αν τα επίδικα μέτρα κρίνονταν πρόσφορα, κατά τα ανωτέρω, ο νομοθέτης έπρεπε περαιτέρω να μελετήσει και να αποφανθεί αιτιολογημένως για την αναγκαιότητά τους, εξετάζοντας την ύπαρξη τυχόν εναλλακτικών επιλογών και συγκρίνοντας τα οφέλη και τα μειονεκτήματα της καθεμιάς για τους επιδιωκόμενους δημόσιους σκοπούς (δημοσιονομική προσαρμογή, βιωσιμότητα των ασφαλιστικών οργανισμών, διασφάλιση ικανοποιητικού, κατ' άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος, επιπέδου ζωής των ασφαλισμένων). Τέλος, εφόσον, πάντως, κατόπιν των ανωτέρω, ο

νομοθέτης επέλεγε, όπως εν προκειμένω, να προβεί σε συγκεκριμένες περικοπές συντάξεων (επιλογή, κατ' αρχήν, δικαστικώς ανέλεγκτη), όφειλε προηγουμένως να εξετάσει με τρόπο επιστημονικό και δικαστικά ελέγξιμο, εάν οι επιπτώσεις των περικοπών τούτων στο βιοτικό επίπεδο των θιγομένων, αθροιζόμενες με τις επιπτώσεις από τα ήδη ληφθέντα γενικά μέτρα αντιμετώπισης της κρίσης (όπως οι αλληπάλληλες φορολογικές επιβαρύνσεις) και συνδυαζόμενες με τις ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της διανυόμενης έκτακτης περιόδου (κόστος αγαθών και υπηρεσιών, περικοπές παροχών υγείας, ανεργία και επίδρασή της στο οικογενειακό εισόδημα, έκταση και περιεχόμενο δανειοληπτικών υποχρεώσεων), οδηγούν σε ανεπίτρεπτη μείωση του επιπέδου ζωής των συνταξιούχων κάτω του ορίου εκείνου που συνιστά, κατά τα προεκτεθέντα, τον πυρήνα του κοινωνικοασφαλιστικού τους δικαιώματος. Από κανένα όμως στοιχείο δεν προκύπτει ότι ως προς τα ανωτέρω ζητήματα έλαβε χώρα εν προκειμένω τέτοια μελέτη. Πέραν δε τούτου, δεν προκύπτει ούτε ότι λήφθηκαν υπόψη οι κρίσιμες ως άνω συνταγματικές παράμετροι. Διότι, όπως συνάγεται από τις οικείες προπαρασκευαστικές εργασίες, μόνο κριτήριο για την θέσπιση των σχετικών μέτρων αποτέλεσε η συμβολή τους στην μείωση των δημοσίων δαπανών και την «δημοσιονομική προσαρμογή». Ακόμη δε και η αναφορά στην «δυσμενή οικονομική κατάσταση» των ασφαλιστικών οργανισμών, ως βασικής αιτίας του προβλήματος, γίνεται αορίστως, είτε για όλους τους οργανισμούς συλλήβδην, είτε για κάποιους μη κατονομαζόμενους, χωρίς να εκτιμάται συγκεκριμένως η κατάσταση καθενός από αυτούς (ενόψει της οικονομικής αυτοτέλειάς τους και των επιβαλλομένων, αναλόγως, διαφοροποιήσεων) και χωρίς να αναφέρεται εάν και πώς συνέβαλε το Κράτος, κατά την συνταγματική του υποχρέωση, στην διασφάλιση της βιωσιμότητάς τους. Άλλωστε, οι επίμαχες νομοθετικές ρυθμίσεις διέπονται από την, υπό το «νέο ασφαλιστικό σύστημα», συνταγματικώς μη ανεκτή αντίληψη ότι το Κράτος ρυθμίζει απλώς και οργανώνει την κοινωνική ασφάλιση χωρίς και να υποχρεούται να συμμετέχει στην χρηματοδότηση των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης ή ότι η υποχρέωση αυτή μπορεί να αναπληρώνεται με παροχές προνοιακού χαρακτήρα, καθώς και ότι η διασφάλιση της βιωσιμότητας των εν λόγω οργανισμών απόκειται στους ίδιους τους ασφαλισμένους, συναρτώμενη, προεχόντως ή και αποκλειστικώς, με την μαθηματική σχέση μεταξύ καταβαλλόμενων εισφορών και χορηγούμενων παροχών. Κατόπιν τούτων, οι ανωτέρω διατάξεις των νόμων 4051/2012 και 4093/2012 αντίκεινται στις προπαρατεθείσες συνταγματικές διατάξεις και είναι, ως εκ τούτου, μη εφαρμοστέες. Υπό τα δεδομένα, άλλωστε, αυτά, με τις εν λόγω διατάξεις των ανωτέρω νόμων κλονίζεται η δίκαιη ισορροπία μεταξύ γενικού συμφέροντος και

περιουσιακών δικαιωμάτων των συνταξιούχων και, συνακόλουθα, παραβιάζεται και το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

8. Επειδή, επιπροσθέτως, με τις ως άνω 2287/2015 και 2288/2015 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, λήφθηκε υπόψη ότι η διάγνωση της αντισυνταγματικότητας των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 4051/2012 και του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.5 περ. 1 και υποπαρ. ΙΑ.6 περ. 3 του ν. 4093/2012 θα συνεπάγονταν υποχρέωση της Διοίκησης να συμμορφωθεί με αναδρομική καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών που περικόπηκαν, βάσει των αντισυνταγματικών αυτών διατάξεων, όχι μόνον στους διαδίκους των συγκεκριμένων δικών, αλλά και σε ιδιαιτέρως ευρύ κύκλο προσώπων που αφορούσε η σχετική πρότυπη δίκη. Ενόψει των δεδομένων τούτων, το Συμβούλιο της Επικρατείας, μετά από στάθμιση του δημοσίου συμφέροντος, αναφερομένου στην οξυμένη δημοσιονομική κρίση και στην κοινώς γνωστή ταμειακή δυσχέρεια του ελληνικού Κράτους, όρισε ότι οι συνέπειες της αντισυνταγματικότητας των επίμαχων διατάξεων θα επέρχονταν μετά την δημοσίευση των ως άνω αποφάσεων του (που έλαβε χώρα στις 10.6.2015). Οίκοθεν νοείται δε, κατά τις ίδιες ως άνω αποφάσεις, ότι για τους ενάγοντες των συγκεκριμένων δικών και όσους άλλους είχαν ασκήσει ένδικα μέσα ή βοηθήματα μέχρι το χρόνο δημοσίευσης των αποφάσεων αυτών, η διαγνωσθείσα αντισυνταγματικότητα θα είχε αναδρομικό χαρακτήρα. Κατά συνέπεια, κατά τις αποφάσεις αυτές, δεν μπορεί να γίνει επίκληση της αντισυνταγματικότητας των διατάξεων αυτών για τη θεμελίωση αποζημιωτικών αξιώσεων άλλων συνταξιούχων, που αφορούν περικοπές, βάσει των εν λόγω διατάξεων, συνταξιοδοτικές παροχές τους, για χρονικά διαστήματα προγενέστερα του χρονικού σημείου δημοσίευσης των αποφάσεων αυτών.

9. Επειδή, τέλος, στο άρθρο 105 του ΕισΝΑΚ (που μεταγλωττίστηκε στη δημοτική με το π.δ. 456/1984, ΦΕΚ Α' 164) ορίζεται ότι: «Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης, που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος ...» και στο δε άρθρο 106 ότι: «Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων άρθρων εφαρμόζονται και για την ευθύνη των δήμων, των κοινοτήτων ή των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους». Κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 105 του ΕισΝΑΚ, για την στοιχειοθέτηση ευθύνης του Δημοσίου προς αποζημίωση λόγω πράξης ή παράλειψης των οργάνων του

κατά την άσκηση της ανατεθειμένης σε αυτά δημόσιας εξουσίας, απαιτείται, μεταξύ άλλων, η πράξη ή παράλειψη να είναι παράνομη. Εκ του ότι δε ο νομοθέτης είτε με νόμο είτε με διοικητική κανονιστική πράξη που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση νόμου, καθορίζει γενικότερα τους όρους του αδικού, παρέπεται ότι δεν μπορεί να προκύψει, έστω και εάν προκαλείται ζημία σε τρίτο, ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση, κατ' εφαρμογή του άρθρου 105 του ΕισΝΑΚ, από την εκ μέρους της πολιτείας νομοθέτηση με τα αρμόδια αυτής όργανα ή από την παράλειψη των οργάνων αυτών να νομοθετήσουν, εκτός εάν από την νομοθέτηση ή την παράλειψή της γεννάται αντίθεση προς κανόνες δικαίου υπέρτερης τυπικής ισχύος. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, όταν οι επιζήμιες συνέπειες δεν επέρχονται απευθείας από την επίμαχη διάταξη αλλά επέρχονται από την εφαρμογή του ως άνω κανόνα δικαίου, δηλαδή από την πράξη της Διοίκησης που τον εφαρμόζει στην ατομική περίπτωση, η ευθύνη έναντι του ζημιωθέντος προκύπτει όχι από τον κανόνα δικαίου αλλά από την τελευταία αυτήν πράξη (βλ. ΣτΕ Ολομ. 479-481/2018, 4741/2014). Η δε αποζημίωση προς αποκατάσταση της κατά τα ανωτέρω ζημίας περιλαμβάνει, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 298 του Αστικού Κώδικα, την πλήρη αποκατάσταση της θετικής και αποθετικής ζημίας του ζημιωθέντος. Συνεπώς, στην εν λόγω αποζημίωση περιλαμβάνεται τόσο η αποκατάσταση της ζημίας, την οποία υπέστη η υπάρχουσα πριν την παράνομη πράξη ή παράλειψη των δημοσίων οργάνων περιουσία του ζημιωθέντος, όσο και η αποκατάσταση της ζημίας, την οποία υπέστη αυτός με την στέρηση, εξαιτίας της παράνομης πράξης ή παράλειψης, παροχών τις οποίες μετά πιθανότητας, κατά την συνήθη πορεία των πραγμάτων ή τις ειδικές περιστάσεις, θα αποκόμιζε, εάν δεν είχε μεσολαβήσει η παράνομη αυτή πράξη ή παράλειψη (βλ. ΣτΕ 1369/2018 επταμ., 1283-1284/2016, 528/2014).

10. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την πράξη του Διευθυντή Παροχών του τέως Ταμείου Νομικών (κατόπιν ΕΤΑΑ - Τομέας Ασφάλισης Νομικών) απονεμήθηκε στον ενάγοντα, μετά την αποχώρησή του από την υπηρεσία, λόγω συμπλήρωσης του προβλεπόμενου ορίου ηλικίας και βάσει συνολικού συντάξιμου χρόνου (άμισθης και έμμισθης υπηρεσίας) 45 ετών, 4 μηνών και 15 ημερών, μηνιαία σύνταξη γήρατος μικτού ποσού 90.719 δρχ., η οποία, μετά τις αυξήσεις που χορηγήθηκαν με σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις, ανήλθε τελικά στο μικτό ποσό των 588,93 ευρώ (βλ. το από 30.7.2019 υπόμνημα του ΕΦΚΑ).

Όπως προκύπτει από τα προσκομισθέντα ενημερωτικά σημειώματα συντάξεων του ενάγοντος, επί του τελευταίου ως άνω ποσού σύνταξης, επιβλήθηκαν, κατά το

χρονικό διάστημα από 1.2.2017 έως 30.6.2018, εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 συνολικού ποσού 1.401,65 ευρώ (82,45 ευρώ x 17 μήνες) και κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2015 έως 30.6.2018 εφαρμόστηκαν μειώσεις - περικοπές του άρθρου 6 του ν. 4051/2012 και του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ υποπ. ΙΑ. 5 του ν. 4093/2012, συνολικού ποσού 4.962,96 ευρώ (45,70 ευρώ η μηνιαία περικοπή βάσει του ν. 4051/2012 και 92,16 ευρώ η μηνιαία περικοπή βάσει του ν. 4093/2012, συνολικά δηλαδή μηνιαία περικοπή ύψους 137,86 ευρώ x 36 μήνες = 4.962,96 ευρώ).

11. Επειδή, ήδη, με την κρινόμενη αγωγή, όπως αναπτύσσεται παραδεκτως με τα από 24.7.2019 και 2.8.2019 υπομνήματα, ο ενάγων προβάλλει ότι παρανόμως παρακρατήθηκε από τα αρμόδια προς τούτο όργανα του εναγομένου από τη σύνταξή του η εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 και επικαλείται την 244/2017 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίθηκε ότι η επιβολή εισφοράς αλληλεγγύης «στις συντάξεις του Δημοσίου» είναι αντίθετη στο Σύνταγμα και συγκεκριμένα στα άρθρα 4 παρ. 1 και 5, 22 παρ. 5 και 25 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος και τις απορρέουσες από τις ως άνω συνταγματικές διατάξεις αρχές της αναλογικότητας, της ισότητας και της αναλογικής ισότητας στα δημόσια βάρη.

Περαιτέρω, προβάλλει ότι παρανόμως εφαρμόστηκαν στη σύνταξή του από το εναγόμενο Ταμείο οι προβλεπόμενες στο άρθρο 6 του ν. 4051/2012 και το άρθρο πρώτο παράγραφος ΙΑ υποπαράγραφος ΙΑ.5 του ν. 4093/2012 περικοπές, καθόσον, όπως ισχυρίζεται, οι εν λόγω διατάξεις είναι ανεφάρμοστες ως αντικείμενες στην αρχή της κοινωνικής αλληλεγγύης (που κατοχυρώνεται στο άρθρο 25 παρ. 4 του Συντάγματος), στην αρχή της ισότητας στα δημόσια βάρη (που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος), στην αρχή της αναλογικότητας (που κατοχυρώνεται στο άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος), καθώς και στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Επομένως, όπως προβάλλει, παρανόμως παρακρατήθηκε από τις συντάξιμες αποδοχές του, κατά το χρονικό διάστημα από 1.2.2017 έως 30.6.2018, η εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων του άρθρου 38 του ν. 3863/2010, συνολικού ποσού 1.182,35 ευρώ, όπως, επίσης, παρανόμως μειώθηκαν οι συντάξιμες αποδοχές του, κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2015 έως 30.6.2018, κατά το ποσό των 4.149,36 ευρώ, εξαιτίας της εφαρμογής των προαναφερόμενων διατάξεων του ν. 4051/2012 και του ν. 4093/2012 και για τους λόγους αυτούς ζητεί να υποχρεωθεί το εναγόμενο Ταμείο (με την ιδιότητα και του καθολικού διαδόχου του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του ΕΤΑΑ), να του καταβάλει, ως αποζημίωση, κατ' άρθρα 105 και 106 του ΕισΝΑΚ, το συνολικό ποσό των 6.364,61 ευρώ

(1.401,65 + 4.962,96), νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής. Επιπλέον, ο ενάγων ζητεί να κηρυχθεί προσωρινώς εκτελεστή η απόφαση που θα εκδοθεί, προβάλλοντας ότι με τις ως άνω παρακρατήσεις και περικοπές, οι οποίες προκύπτουν από μη αμφισβητούμενα στοιχεία, απώλεσε σημαντικό τμήμα των συντάξιμων αποδοχών του, η δε αναβολή εκτέλεσης θα επιφέρει, ενόψει ιδίως της ηλικίας του και του απαιτούμενου για την τελεσιδικία της απόφασης χρόνου, ανεπανόρθωτη βλάβη στη ζωή και την υγεία του. Εξάλλου, ο εναγόμενος ΕΦΚΑ, με την 33639/24.5.2019 έκθεση απόψεων και το από 30.7.2019 υπόμνημα, συνομολογεί μεν τη διενέργεια των ανωτέρω περικοπών – μειώσεων, δυνάμει των νόμων 3863/2010, 4051/2012 και 4093/2012, πλην ζητεί την απόρριψη της αγωγής ως αβάσιμης και ισχυρίζεται, περαιτέρω, ότι έχει αποσταλεί ερώτημα στο Υπουργείο αναφορικά με την εφαρμογή των 2287 και 2288/2015 αποφάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και ότι, πάντως, οι δικαστικές αυτές αποφάσεις έχουν ισχύ μεταξύ των προσώπων που ήταν διάδικοι στις συγκεκριμένες δίκες και ότι οι σχετικές κρατήσεις διενεργούνται στις συντάξεις, βάσει διατάξεων νόμων που εξακολουθούν να ισχύουν. Τέλος, υποστηρίζει ότι μη νομίμως ο ενάγων ζητεί διαφορές σύνταξης μετά την ισχύ του ν. 4387/2016 (12.5.2016), καθόσον προβλέφθηκε έκτοτε νέος ενιαίος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων και αναπροσαρμογή των ήδη χορηγηθεισών.

12. Επειδή, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 3^η, η θεσπισθείσα με την διάταξη του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων δεν παραβιάζει τις εκτεθείσες στην ίδια σκέψη συνταγματικές διατάξεις, ειδικώς δε, δεν αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας, δεν προσβάλλει τον πυρήνα του δικαιώματος στην κοινωνική ασφάλιση, ούτε παραβιάζει την αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, ενώ, επίσης, δεν αντίκειται στο κατοχυρωμένο στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δικαίωμα στην περιουσία.

Επομένως, από την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 από τα αρμόδια προς τούτο όργανα του εναγομένου και την εντεύθεν παρακράτηση από τις συντάξιμες αποδοχές της ενάγουσας της ως άνω εισφοράς αλληλεγγύης δεν γεννάται αποζημιωτική ευθύνη του ΕΦΚΑ, όπως αβασίμως προβάλλεται με την υπό κρίση αγωγή. Περαιτέρω, όμως, βάσει όσων έγιναν δεκτά στη σκέψη 5^η, οι θεσπισθείσες με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 4051/2012 και του άρθρου πρώτου παράγραφος ΙΑ υποπαράγραφος ΙΑ.5 του ν. 4093/2012 περικοπές αντίκεινται στις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 4 παρ. 1 και 5, 22 παρ. 5 και 25 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος, επίσης δε,

παραβιάζουν και το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ως άνω Ευρωπαϊκής Σύμβασης.

Ως εκ τούτου, οι εν λόγω διατάξεις είναι μη εφαρμοστέες και, επομένως, μη νομίμως περικόπηκαν, κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών, από τα αρμόδια όργανα του ΕΤΑΑ - Τομέας Ασφάλισης Νομικών και, στη συνέχεια, του ΕΦΚΑ, οι συντάξιμες αποδοχές του ενάγοντος, κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2015 έως 30.6.2018, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα με την αγωγή. Εξαιτίας δε της ανωτέρω παράνομης συμπεριφοράς, ο ενάγων υπέστη περιουσιακή ζημία, η οποία συνίσταται στη διαφορά μεταξύ των συντάξιμων αποδοχών που έλαβε και εκείνων που θα λάμβανε, κατά το ως άνω χρονικό διάστημα, εάν οι συντάξιμες αποδοχές του δεν είχαν περικοπεί παρανόμως, ισούται δε προς το ύψος των εν λόγω επιβληθεισών περικοπών για το εν λόγω χρονικό διάστημα, το οποίο ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 4.962,96 ευρώ, ήτοι 1.645,20 ευρώ για την περικοπή του άρθρου 6 του ν. 4051/2012 (45,70 ευρώ x 36 μήνες) + 3.317,76 ευρώ για την περικοπή του άρθρου πρώτου παράγραφος ΙΑ υποπαράγραφος ΙΑ.5 του ν. 4093/2012 (92,16 ευρώ x 36 μήνες). Με τα δεδομένα αυτά, το Δικαστήριο κρίνει ότι, προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη ο ενάγων, κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2015 έως 30.6.2018 (μετά τη δημοσίευση της ΣτΕ Ολομ. 2287/2015 απόφασης στις 10.6.2015), πρέπει να υποχρεωθεί ο εναγόμενος ΕΦΚΑ να του καταβάλει, ως αποζημίωση, κατ' άρθρα 105 και 106 του ΕισΝΑΚ, το ποσό των 4.962,96 ευρώ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, με επιμέλειά του, στον ΕΦΚΑ, στις 26.6.2018, κατ' άρθρο 75 παρ. 2 του ΚΔΔ, μέχρι την εξόφληση. Όμως, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο το αίτημα του να κηρυχθεί η παρούσα απόφαση προσωρινά εκτελεστή, κατ' άρθρο 80 παρ. 3 του ΚΔΔ, καθόσον δεν προκύπτει από κάποιο στοιχείο της δικογραφίας ότι υπάρχει αδυναμία ή ιδιαίτερη δυσχέρεια αυτού προς αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών διαβίωσης του ιδίου και της οικογένειάς του ή ότι συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που συνηγορούν προς τούτο.

13. Επειδή, κατ' ακολουθία, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η αγωγή και να υποχρεωθεί ο εναγόμενος ΕΦΚΑ να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των 4.962,96 ευρώ, νομιμοτόκως, από την επίδοση της αγωγής (26.6.2018) έως την εξόφληση και τέλος, να συμψηφισθούν τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων, λόγω της μερικής νίκης και μερικής ήττας τους, κατ' άρθρο 275 παρ. 1 εδ. γ του ΚΔΔ.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Δέχεται εν μέρει την αγωγή.

Υποχρεώνει τον ΕΦΚΑ να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων εννιακοσίων εξήντα δύο ευρώ και ενενήντα έξι λεπτών (4.962,96 ευρώ), νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής (26.6.2018) έως την εξόφληση. Και

Συμψηφίζει τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων.

Η απόφαση δημοσιεύθηκε στο ακροατήριο του Δικαστηρίου κατά την έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στις 9 Σεπτεμβρίου 2019.

Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ